

Després d'una espera de dotze anys, si comptem a partir del Manifest de les Gavarres, la declaració de parc natural per aquest massís sembla que pot ésser una realitat aviat. Culminaria, així, un llarg procés de suma de voluntats i d'esforços, fruit lògic perquè, de fet, les Gavarres han vingut complint tradicionalment —envers el reguitzell de ciutats, viles i pobles de la seva rodalia— les funcions recreativa i educativa que modernament es consideren com a pròpies dels parcs naturals.

Però la declaració de parc natural, ultra garantir la prestació futura de les funcions esmentades, ha de servir, com a mínim, per a dos objectius més. En primer lloc, per a preservar els valors i els usos inherents a un ecosistema de bosc mediterrani que amb l'extensió, qualitat del paisatge i proximitat al litoral de les Gavarres és rar, no solament a la Península Ibèrica, sinó també a França i a Itàlia. En segon lloc, per a dotar aquest espai i els municipis que hi tenen terme d'una alternativa enfront d'amenaques de degradació de naturalesa diversa; una alternativa per a crear riquesa particular i col·lectiva tot respectant i fomentant els valors objecte de protecció. Com més tardem, més haurem de lamentar repoblacions irracionals, carreteres de traçat perjudicial, abocadors de tot tipus, indefensió davant el foc, freqüentació humana irresponsable, especulació urbanística i tantes altres agressions. Les Gavarres són un espai amb massa pressió econòmica, demogràfica i turística al voltant per a suportar-la sense una normativa expressa de protecció i, alhora, de promoció.

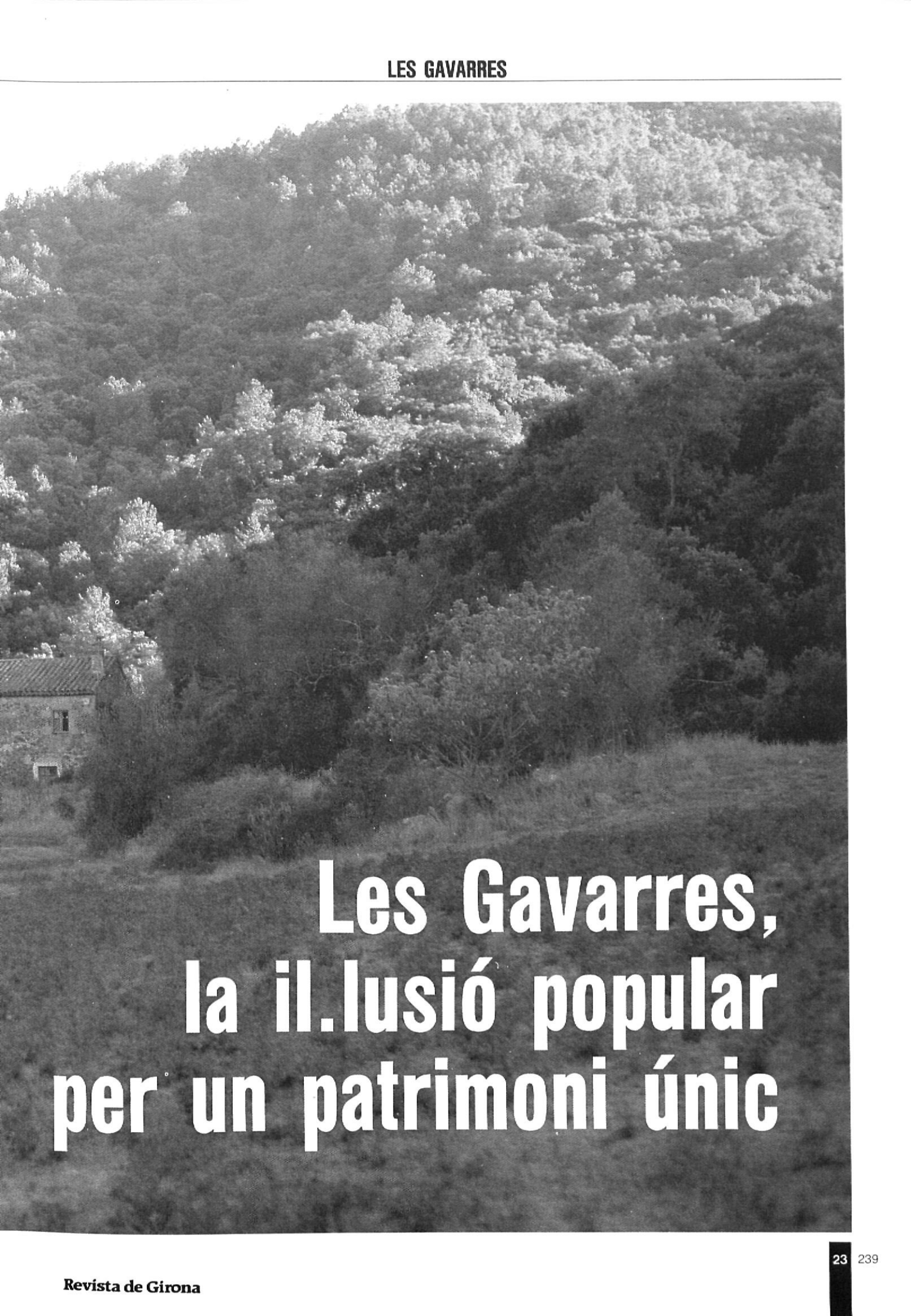
Hi ha, doncs, diverses raons —i raons de pes— per atorgar a les Gavarres l'estatut de parc natural. En les pàgines que segueixen hi trobareu, amic lector, ben argumentades aquestes raons, juntament amb l'inventari dels mèrits i valors d'aquest espai que, sense ésser espectaculars, sorprenen per la seva diversitat. A les Gavarres hi tenim molt més del que la gent d'aquestes comarques mateix sospitem.

Personalment penso que les Gavarres necessiten i poden tenir, més que altres parcs naturals, un model de gestió participatiu, amb el qual maximitzar la rendibilitat social dels seus variats recursos. Un model que responsabilitzi les diverses administracions públiques i que, amb un petit esforç de cada una, doti l'òrgan de gestió dels recursos econòmics i materials suficients, cosa malauradament poc habitual al nostre país. Igualment, un model que estimuli la creativitat. Jo veig el parc natural de les Gavarres, sobretot, com un gran espai per a la imaginació, un gran espai per a la llibertat.

JOAN CALS

El tancament d'aquest número ha coincidit amb la sobtada mort de Judith Barcelona i Sendra. Ella va crear l'Aula de Natura de l'ajuntament de la Bisbal d'Empordà, havia realitzat com a biòloga nombrosos estudis sobre les Gavarres i estava confeccionant els itineraris destinats a posar el parc natural a l'abast dels escolars. Defensora apassionada del massís sobre el qual ha volgut que siguin escampades les seves cendres, Judith Barcelona va treballar il·lusionadament en la gestació d'aquest dossier que ara dediquem, com el millor tribut, a la seva memòria.

Les Gavarres, la il·lusió popular per un patrimoni únic